

НИЙЛ ГЕЙМЪН
КАК ДА РАЗГОВАРЯМЕ С
МОМИЧЕТАТА ПО КУПОНИ

Превод от английски: Росица Панайотова, 2007

chitanka.info

— Хайде бе — каза Вик. — Ще бъде страхотно.

— Няма — възразих, макар да знаех, че съм изгубил тази битка още преди няколко часа.

— Страхотно ще е — повтори Вик, сигурно за стотен път. — Момичета! Момичета! Момичета! — И ми се ухили с белите си зъби.

И двамата учехме в училище само за момчета в южната част на Лондон. Би било лъжа да кажа, че нямахме никакъв опит с момичетата — Вик твърдеше, че имал много гаджета, а аз се бях целувал с три от приятелките на сестра ми — но пък би било чиста истина, ако заявя, че и двамата основно говорехме, общувахме и истински се разбирахме с други момчета. Е, поне аз. Трудно ми е да говоря с друг и не съм виждал Вик от трийсет години. Вече не знам дали ще има какво да му кажа, ако се видим.

Бродехме из задните улички, които се съединяваха в мръсен лабиринт зад гара „Ийст Кройдън“ — един приятел беше казал на Вик за купона и той беше решил да отиде на всяка цена, без значение дали на мен ми харесваше или не, а на мен не ми харесваше. Но родителите ми бяха заминали на конференция и ме бяха оставили да спя у Вик, така че се налагаше да се влача с него.

— Все същото ще е — казах. — След един час ще се натискаш в някой ъгъл с най-хубавото момиче на купона, а аз ще съм се заврял в кухнята и ще слушам как някоя грозотия ми разсъждава за политика, поезия или нещо от този род.

— Просто трябва да разговаряш с тях — наставляваше ме той. — Май е някъде на тази улица — и размаха весело ръка с чантата с бутилката.

— Ти не знаеш ли къде точно е?

— Алисън ми каза къде е и аз си записах на някакво листче, ама го забравих на масата в хола. Няма проблем. Ще го намерим.

— Как? — В гърдите ми бавно се надигаше надежда.

— Ще стигнем до края на улицата — обясни ми като на дете идиотче. — И ще видим къде има купон. Много ясно.

Оглеждах се, но никъде нямаше и помен от купон: само тесни къщурки с ръждясващи коли или велосипеди в залетите с бетон предни дворове; и пращните прозорци на будки за вестници и дрогерии, от които се носеше мирис на чуждоземни подправки и в които се предлагаше всичко — от поздравителни картички и комикси на старо

до онези списания, които бяха толкова порнографски, че ги продаваха запечатани в найлон. Веднъж Вик се опита да свие едно такова списание под пуловера си, но собственикът го спипа на тротоара и го накара да го върне.

Стигнахме до края на улицата и свихме в тясна пресечка с къщи с балкони. Всичко изглеждаше мирно и пусто в лятната вечер.

— Дреме ти на теб — казах. — Момичетата те харесват. Дори не ти се налага да разговаряш с тях. — Вярно беше: една усмивчица и Вик можеше да си избира която си иска мацка в стаята.

— Глупости. Няма такова нещо. Трябва просто да им говориш.

Когато се беше случило да целувам приятелките на сестра си, не бях разговарял с тях. Мотаеха се из къщи, докато сестра ми вършеше нещо друго, бяха попаднали в орбитата ми и затова ги бях целунал. Не помня да сме говорили за каквото и да е. Не знаех за какво да си говоря с момичетата и му го казах.

— Те са просто момичета. Не са от друга планета — учуди се Вик.

Докато крачехме по улицата, надеждите ми, че няма да намерим купона, започнаха да се изпаряват: от къщата в далечината се дочуваше нисък вибриращ звук, музика, заглушена от стени и врати. Беше осем вечерта, което си е доста късно, когато си на шестнайсет, а ние и на толкова не бяхме.

Моите родители обичаха да знаят къде съм, но тези на Вик май не ги беше особено грижа. Беше най-малкият от петима братя. Това само по себе си ми изглеждаше вълшебно: аз имах две сестри, и двете по-малки от мен, и се чувствах едновременно уникален и самотен. Откакто се помнех, мечтаех за брат. Когато станах на тринайсет, спрях да си пожелавам нещо, като видя падащата звезда или вечерницата, но ако бях продължил, пак щях да си пожелавам брат.

Навлязохме по алеята, шантав паваж, който ни отведе покрай живия плет и някакъв розов храст до облицована с камък фасада. Позвънихме на вратата и ни отвори някакво момиче. Нямах представа на колко години е, а това бе едно от нещата, които започвах да мразя у момичетата: като бяхме малки, бяхме просто момчета и момичета, времето течеше с една и съща скорост за всички ни и по едно и също време всички бяхме петгодишни или седем-, или единайсетгодишни. И след това идва ден, в който времето се лашва и момичетата никак

отскачат напред в бъдещето и вече знаят всичко, имат си цикъл, гърди и грим и един господ знае какво още — защото аз определено си нямах. Диаграмите в учебниците по биология не можеха да заместят това да си, в съвсем реален смисъл, възрастен. А момичетата на нашата възраст бяха.

Двамата с Вик не бяхме възрастни, а аз започвах да подозирам, че дори когато вече се налагаше да се бръсна всеки ден, вместо веднъж на няколко седмици, пак бях доста изостанал.

Момичето поздрави колебливо:

— Здравсти?

Вик побърза да обясни:

— Ние сме приятели на Алисън.

Бяхме се запознали с Алисън, с нейните безброй лунички, рижа коса и очарователна усмивка в Хамбург на една обмяна на ученически екскурзии. Организаторите на екскурзията бяха изпратили с нас няколко момичета от местното девическо училище, за да балансират половете. Момичетата на нашата възраст повече или по-малко са шумни и забавни и имат повече или по-малко по-големи приятели с коли и работа, и мотоциклети, и — както в случая с едно момиче с криви зъби и палто от енот, което тъжно ми се оплака в края на купона в Хамбург, разбира се, в кухнята — жени и деца.

— Тя не е тук — каза момичето на вратата. — Алисън я няма.

— Няма страшно — усмихна се мило Вик. — Аз съм Вик. Това е Ен. — Само секунда и момичето също му се усмихна. В найлоновата торба Вик носеше бутилка бяло вино, отмъкнато от барчето на техните. — Това къде да го оставим?

Тя се отмести от вратата и ни пусна.

— Кухнята е в дъното — посочи. — Сложи го на масата при другите бутилки. — Косата ѝ беше руса, на вълни и беше много красива. В коридора цареше полумрак, но пак се виждаше, че е красива.

— А ти как се казваш? — попита Вик.

Отвърна, че се казвала Стела, а той ѝ се усмихна чаровно и възкликна, че това е най-хубавото име, което е чувал. Мазно копеле. По-лошото беше, че ѝ го каза все едно си го мислеше.

Вик отиде да остави виното в кухнята, а аз надникнах в помещението, откъдето се разнасяше музиката. Там се танцуваше.

Стела влезе и затанцува сама, а аз стоях и я гледах.

Бяха ранните дни на пънка. На нашите купони си пускахме на касетофоните „Адвъртс“, „Джам“, „Стренгълърс“, „Клаш“ и „Секс Пистълс“. По купоните на другите хора се слушаха ЕЛО или „Тен Си Си“ и даже „Рокси Мюзик“. От време на време, ако извадехме късмет, нещичко на Бауи. По време на екскурзията в Германия единствената плоча, за която изобщо успяхме да се споразумеем, беше „Харвест“ на Нийл Янг и парчето „Златно сърце“ се ля през цялата екскурзия като рефрен: „Прекосих океана за едно сърце от злато“...

Музиката, която свиреше в тази стая, ми беше абсолютно непозната.

Малко приличаше на една немска електронна попгрупа — „Крафтверк“, и малко на плочата, която ми бяха подарили за рождения ден, със странни звуци, записани от оркестъра на радио Би Би Си. Но определено беше ритмична и десетината момичета в стаята се поклащаха в ритъма ѝ. Аз обаче гледах само към Стела. Тя беше звездата.

Вик се промъкна покрай мен и влезе в стаята с кутия бира в ръка.

— В кухнята има пиячка — каза ми, отиде при Стела и се заговори с нея. Музиката ми пречеше да чувам какво си говорят, но знаех, че съм нежелан в този разговор.

Тогава още не обичах бира. Отидох в кухнята да видя дали ми се пие нещо. На масата имаше голяма бутилка с кока-кола. Налях си една пълна пластмасова чаша и не се осмелих да продумам нищо на двете момичета, които си бърбеха в слабо осветената кухня. Бяха много оживени и ужасно красиви. И двете бяха тъмнокожи, с лъскави коси и дрехи на филмови звезди, а акцентът им беше чуждестранен. И не бяха лъжица за моята уста.

Закрачих из къщата с колата в ръка.

Къщата беше по-обширна, отколкото изглеждаше отвън, по-голяма и по-сложна от модела с по две стаи на етаж, който си представях. Осветлението в стаите беше слабо — съмнявам се, че в цялата къща щеше да се намери и една крушка, по-мощна от 40 вата — и във всички стаи имаше хора: доколкото си спомням, само момичета. Не се качих на втория етаж.

В зимната градина намерих само едно момиче. Косата ѝ беше толкова руса, че изглеждаше почти бяла, дълга и права. Седеше на

покритата със стъкло маса със сключени ръце и се взираше в градината отвън и в спускащия се мрак. Изглеждаше тъжна.

— Имаш ли нещо против да седна тук? — попитах и посочих с чашата си.

Тя поклати глава и сви рамене, за да ми покаже, че ѝ е все едно. Седнах.

Вик мина покрай вратата на зимната градина. Говореше със Стела, но погледна към мен и ме видя колко съм срамежлив и плах. Отвори си ръката и я затвори, наподобявайки говореща уста. „Говори.“ Да бе.

— Наблизо ли живееш? — попитах момичето.

Тя поклати глава. Беше облечена в сребриста блуза с голямо деколте и аз опитах да не зяпам цепката на гърдите ѝ.

— Как се казваш? — продължих. — Аз съм Ен.

— Голяма мечка Голямомечкова — каза тя или нещо такова. — Аз съм втората.

— Това е, уф. Това е доста различно име.

Тя ме прикова с огромните си влажни очи.

— Означава, че предшественицата ми също е била Голяма мечка и аз съм задължена да ѝ докладвам. Освен това не мога да се размножавам.

— Аха. Ясно. Не ти ли е малко рано?

Тя пусна ръцете си, вдигна ги над масата и разпери пръсти.

— Не виждаш ли? — Кутрето на лявата ѝ ръка беше криво и раздвоено на върха, от него растяха два малки нокътя. Незначителна деформация. — Когато ме направиха, трябваше да се вземе решение. Дали да ме оставят, или да ме елиминират? Имах късмета решението да е в моя полза. Сега пътувам, а по-съвършената ми сестра си остана у дома в стаза. Тя беше първа. Аз съм втора. Скоро ще трябва да се прибера на Голямата мечка и да ѝ разкажа всичко, каквото съм видяла. Всичките ми впечатления от това ваше място.

— Всъщност и аз не живея в Кройдън — казах. — Не съм оттук. — Почудих се дали не е американка. Изобщо нямах представа какво ми говори.

— Щом казваш — съгласи се тя. — Ние всички не сме оттук. — И закри шестопръстата си лява ръка с дясната. — Очаквах да е по-голямо и по-чисто, по-цветно. Но пак си е бижу.

Тя се прозя и само за миг закри устата си с дясната ръка, преди отново да я постави на масата.

— Много се уморявам, когато пътувам, и понякога ми се ще това да свърши. На една улица в Рио по време на карнавала ги видях на моста, златисти и високи, с очи на насекоми, с крила, и ми стана хубаво и само дето не се затичах да ги прегърна, но осъзнах, че са само хора в костюми. Викам ѝ на Хола Колт: „Защо толкова се опитват да приличат на нас?“, а тя ми отвърща: „Защото се мразят, толкова са кафяви и розови, и са дребосъци“. И аз така мисля, макар че още не съм пораснала. Като свят от деца или елфи. — След което се усмихна и добави: — Добре че никой не виждаше Хола Колт.

— Хмм — изсумтях. — Искаш ли да танцуваме?

Тя моментално поклати глава.

— Не е разрешено. Не мога да правя нищо, което може да причини материални вреди. Аз съм Голяма мечка.

— Тогава искаш ли нещо за пиене?

— Вода.

Върнах се в кухнята, налях си още кола и напълних една чаша вода от чешмата. Поех от кухнята през коридора и оттам до зимната градина, но тя вече беше съвсем празна.

Зачудих се дали момичето не е отишло до тоалетната и дали покъсно няма да размисли за танците. Върнах се в стаята започнах да зяпам другите. Имаше повече хора. Повече момичета танцуваха, както и няколко момчета, които не познавах, но изглеждаха с няколко години по-големи от нас с Вик. Момчетата и момичетата спазваха разстояние, но Вик беше хванал Стела за ръката, докато танцуваха, и когато парчето свърши, я прегърна небрежно, почти собственически, за да е сигурен, че никой няма да му я отнеме.

Зачудих се дали момичето, с което бях говорил в зимната градина, не се е качило горе, защото не я видях никъде на долния етаж.

Влязох в хола срещу стаята, в която се танцуваше, и седнах на дивана. Там вече седеше едно момиче. Беше с късо подстригана остра тъмна коса.

„Говори“, казах си.

— Хмм, тази чаша вода е в повече — казах. — Искаш ли я?

Тя кимна и извънредно внимателно пие чашата, все едно не беше свикнала да държи разни неща и не вярваше ни на зрението, ни на

ръцете си.

— Много обичам екскурзиите — заяви с плаха усмивка. Между предните ѝ зъби имаше разстояние и отпиваше чешмяната вода както възрастен отпива хубаво вино. — На последната екскурзия отидохме до слънцето и плувахме в слънчевите басейни с китовете. Чухме им историите и помръзнахме малко във външното пространство, а след това се гмуркахме в дълбокото, където се натоплихме. Искях да се прибера. Този път наистина исках. Толкова неща не съм виждала. Вместо това дойдохме в света. На теб харесва ли ти?

— Кое?

Тя махна небрежно по посока на стаята — дивана, креслата, пердетата, недовършената газова камина.

— Ами, става.

— Казах им, че не искам да ходя в света — продължи тя. — Моята учителка родителка не се впечатли. „Имаш още какво да учиш“, вика ми. А аз ѝ заявих, че мога да науча още много на слънцето. Или в дълбините. Джеса опъна мрежи между галактиките. И аз искам да правя същото. Но нямаше смисъл да споря и затова дойдох в света. Родителката учителка ме обгърна и ето ме тук. Обвита в разлагащо се месо върху подпора от калций. Докато се прераждах, усетих вътре в мен да мърдат, да помпат и да се притискат разни неща. За пръв път ми се случи да поемам въздух през устата, като едновременно вибрирам с гласните си струни, и затова казах на родителката учителка, че предпочитам да умра, а тя призна, че това е неизбежната стратегия за изход от света.

На китката ѝ имаше гривна от черни мъниста и тя си играеше с тях, докато говореше.

— Но знанието е тук в месото и аз съм твърдо решена да го усвоя — заяви тя.

Вече седяхме почти в средата на дивана. Реших да преметна ръка през рамото ѝ, но небрежно. Щях да си поставя ръката на облегалката на дивана, след което щях да я плъзна надолу, почти незабележимо, докато не докосна рамото ѝ. Тя заговори отново:

— Има някаква течност в очите, заради която светът се замъглява. Никой не ми обясни как става така и продължавам да не го разбирам. Докосвала съм гънките на Шепота и съм пулсирала и летяла с тахионните лебеди, но това продължавам да не го разбирам.

Не беше най-хубавото момиче на купона, но беше достатъчно привлекателна, пък и беше момиче. Оставих ръката си да се плъзне надолу до раменете ѝ. Тя не ми каза да се разкарам.

Тогава обаче Вик ме повика от вратата. Беше прегърнал собственически Стела и ми махаше. Опитах се с клатене на глава да му подсказва, че си имам работа, но той ме извика по име и аз неохотно се надигнах от дивана и отидох до вратата.

— Какво?

— Тъ. Виж сега. Този купон — мънкаше виновно. — Не е този, за който ти казах. Поразговорихме се със Стела и ми стана ясно. Е, тя ми обясни де. Объркали сме купона.

— Боже, загазили ли сме? Да си ходим ли?

Стела поклати глава. Той се наведе и нежно я целуна по устата.

— Много ти е хубаво, че съм тука, нали, скъпа?

— Определено — потвърди тя.

Той ме погледна зад гърба ѝ и ми се усмихна с белите си зъби: очарователен и нахален.

— Не се притеснявай. Те са тук само на екскурзия. Чуждестранен обмен, нали така? Както когато ние отидохме в Германия.

— Така ли?

— Ен. Трябва да разговаряш с тях. А това означава и да ги слушаш. Схващаш ли?

— Схващам. Вече говорих с няколко.

— И какво стана?

— Тъкмо разговарях, когато се появи ти.

— Съжалявам. Само исках да те светна.

Потупа ме по ръката и изчезна заедно със Стела нагоре по стълбите.

Не ме разбирайте криво, всички момичета на този купон бяха красиви; всички имаха идеални лица, но по-важното беше, че притежаваха странност на пропорциите, онова необичайно или човешко нещо, от което красотата понякога става повече от съвършенството на манекена. Стела беше най-красивата от всичките, но тя, разбира се, беше на Вик и двамата се бяха качили горе, и винаги щеше да бъде така.

На дивана вече имаше няколко души, които разговаряха с момичето с раздалечените зъби. Някой разказа виц и всички се разсмяха. Щеше да се наложи да си пробивам път през тях, за да седна отново до нея, но ми се стори, че нито беше очаквала да се върна, нито й пукаше, че съм излязъл, та затова се измъкнах в коридора и позяпах танцуващите. Зачудих се откъде идва музиката. Не виждах нито касетофон, нито колони.

Отидох пак в кухнята.

Кухните са полезно нещо по време на купони. Не ти е необходимо оправдание, че си там, а на този купон хубавото му беше, че не виждах нито една грозотия. Огледах разнообразните бутилки на масата, налях си в пластмасовата чаша един пръст перно и я допълних с кола. Сложих няколко кубчета лед и отпих с наслада сладникавото питие.

— Какво пиеш? — попита момичешки глас.

— Перно — отвърнах. — Като сироп за кашлица е, но е алкохол. — Не й казах, че го опитвам само защото някой от тълпата в плочата на един концерт на живо на „Велвет Ъндърграунд“ беше казал, че иска перно.

— Ще ми сипеш ли и на мен?

Налях още едно перно с кола и й го подадох. Косата й беше с цвят на мед и с къдрици като стружки. Напоследък не се виждат много такива прически, но тогава бяха модерни.

— Как се казваш? — попитах.

— Триолет.

— Хубаво име — казах, макар да не бях много сигурен. Но тя беше хубава.

— Това е поетична форма — гордо отвърна тя. — Също като мен.

— Ти поема ли си?

Тя се усмихна и извърна поглед, може би срамежливо. Профилът й беше почти плосък — съвършен гръцки нос, който продължаваше от челото й в права линия. Миналата година в училище бяхме играли „Антигона“. Аз бях вестителят, който донасяше на Креон новината за смъртта на Антигона. Бяхме с маски, които изглеждаха точно така. Сетих се за тази пиеса, докато гледах лицето й в кухнята, сетих се и за рисуваните жени на Бари Смит от комиксите за Конан: след пет години

щях да се сецам за предрафаеловите жени, за Джейн Морис и за Лизи Сидал. Но тогава бях само петнайсетгодишен.

— Ти поема ли си? — повторих.

Тя прехапа долната си устна.

— Ако искаш, мога да съм поема или модел, или раса, чийто свят е бил погълнат от океана.

— Не е ли трудно да си три неща наведнъж?

— Ти как се казваш?

— Ен.

— Значи ти си Ен — каза тя. — И си от мъжки пол. И ходиш на два крака. Не е ли трудно да си три неща наведнъж?

— Но те не са различни. Искам да кажа, не си противоречат. — Бях срещал тази дума в книгите много пъти, но до тази вечер така и не я бях употребявал и затова поставих ударението не където трябва. Противоречат.

Тя беше облечена в тънка рокля от подобна на коприна бяла материя. Очите ѝ бяха бледозелени, с цвят, който ме навежда на мисълта за цветни лещи, но това беше преди трийсет години; тогава нещата бяха различни. Помня, че непрекъснато си мислех за Вик и Стела на горния етаж. Вече бях сигурен, че са в някоя от спалните, и завиждах на Вик толкова много, че направо ме болеше.

Но аз все пак разговарях с това момиче, дори и да си говорехме глупости, дори и името ѝ да не беше Триолет (в моето поколение няма хипарски имена: всичките онези Рейнбоу, Съншайн и Муун по онова време бяха само шест-седем, най-много осемгодишни).

— Знаехме, че скоро ще дойде краят — поде тя. — И затова го пресътворихме в поема, за да разкажем на вселената кои сме и защо сме били там, какво сме казали и направили, за какво сме си мислили, за какво сме мечтали и копняли. Облякохме мечтите си в думи, за да живеят вечно и да не бъдат забравени. След това изпратихме поемата като моделиран поток, който да чака в сърцето на някоя звезда и да излъчва посланието ни като пулсиране и изригвания и смущения в електромагнитния спектър до времето, когато в светове, отдалечени на хиляди слънчеви системи, моделът ще бъде декодиран и прочетен, за да се превърне пак в поема.

— И тогава какво ще стане?

Тя ме погледна със зелените си очи и на мен ми се стори, че в мен се вира маската на Антигона, но бледозелените очи бяха някаква отделна част от тази маска, по-дълбоки от нея.

— Никой не може да чуе поемата, без тя да го промени. Който я чуе, бива колонизиран. Тя го изпълва и го обсебва, ритъмът ѝ става част от начина му на мислене; образите в нея завинаги променят неговите метафори; строфите ѝ, мирогледът ѝ, възделенията ѝ стават неговия живот. След още едно поколение неговите деца ще се родят вече знаещи поемата и по-рано, отколкото късно, няма вече да има деца. Вече няма да има нужда от тях. Ще има само поема, която ще се облече в плът и ще поеме своя път, и ще се разпространява в безкрая на познатото.

Приблжих се още до нея, за да си допра крака до нейния. На нея май ѝ беше приятно: хвана ме за ръка, а аз усетих как по лицето ми се разлива усмивка.

— Има места, в които сме добре дошли — продължи Триолет, — и места, където се отнасят с нас като с вредни плевели или болест, нещо, което трябва незабавно да бъде изолирано и елиминирано. Но къде свършва заразата и къде започва изкуството?

— Не знам — казах все още с усмивка. Чувах ритмичното бумтене на музиката в предната стая.

Тогава тя се наведе към мен и — предполагам, че беше целувка... предполагам. Все пак притисна устни към моите и доволна се отдръпна, все едно ме беше белязала като своя собственост.

— Искаш ли да я чуеш? — попита, а аз кимнах, без да съм сигурен какво ми предлага, но сигурен, че имах нужда от всичко, което би пожелала да ми даде.

Тя започна да шепти нещо в ухото ми и това ѝ е най-странното на поезията — разбираш, че е поезия, даже да е на непознат за тебе език. Като чуваш гръцкия на Омир, не разбираш и дума, но знаеш, че е поезия. Слушал съм полска поезия и ескимоска поезия и винаги разбирах, че са стихове, без да проумявам и дума от езика. Това, което ми шепнеше, беше поезия, не знаех езика, но думите ѝ се настаняваха в мен като у дома си, свършени, и в съзнанието си виждах кули от стъкло и диаманти; и хора с бледозелени очи; и, безспирно, с всяка сричка, усещах неумолимото напредване на океана.

Може да съм я целунал като хората, не помня. Знаем, че искаш.

И тогава усетих как Вик ме разтърсва грубо.

— Бързо! — крещеше той. — Хайде тръгвай. Бързо!

Мислено се върнах от няколко хиляди километра.

— Идиот такъв. Хайде. Размърдай се — изкрещя той и ме напсува. Беше бесен.

За пръв път тази вечер разпознах парчето, което звучеше в предната стая. Тъжен вой на саксофон, последван от каскада плавни акорди, мъжки глас, пеещ сърцераздирателно за синовете на безмълвната епоха. Искях да остана и да чуя парчето докрай.

Триолет не ме пускаше.

— Не съм свършила. Има още много от мен.

— Извинявай, скъпа — каза Вик, но вече без усмивка. — Друг път ще я чуем. — Сграбчи ме за лакътя, изви ми ръката и насила ме измъкна от помещението. Не се съпротивлявах. От опит знаех, че ако реши, Вик може да ме размаже от бой. Щеше обаче да го направи, ако го ядосах, а сега беше направо бесен.

Излязохме в коридора. Докато Вик отваряше вратата, аз хвърлих през рамо един прощален поглед назад с надеждата да видя Триолет на вратата на кухнята, но нея я нямаше. Горее на стълбището видях Стела. Гледаше към Вик, а аз видях лицето ѝ.

Всичко това се случи преди трийсет години. Забравил съм много неща, ще забравя още повече и в крайна сметка ще забравя всичко; но ако вярвам в живота след смъртта, вярата ми не се възплъщава в псалми и химни, а в едно-единствено нещо: не вярвам някога да забравя този момент, нито изражението на Стела, докато наблюдаваше как Вик бяга от нея. Ще го помня дори в смъртта.

Дрехите ѝ бяха раздърпани и гримът се беше размазал по лицето ѝ, а очите...

Едва ли на някого би му хрумвало да ядоса вселената. Обзалагам се, че ядосаната вселена би го погледнала точно с такива очи.

Тогава двамата с Вик побягнахме от купона, от екскурзиантките и от здрача, побягнахме като да ни гонеше гръмотевична буря, тичахме като ненормални по обърканата плетеница от улици, втурнахме се презглава в лабиринта, без да поглеждаме назад, и спряхме чак когато вече не ни стигаше дъх; и тогава краката ни се подкосиха, дишахме тежко и повече не можехме да тичаме. Всичко ни болеше. Аз се

подпрях на някаква стена, а Вик повърна, обилно и продължително, в канавката.

Избърса уста.

— Тя не беше... — И млъкна.

Поклати глава.

След това добави:

— Как да ти обясня... Има едно нещо. Когато си стигнал, докдето ти стиска. И ако продължиш повече, вече няма да си *ти*, нали? Ще си човекът, който е извършил *това*. Има места, където просто не можеш да отидеш... Мисля, че точно това ми се случи.

Стори ми се, че го разбирам.

— Да я изучааш, това ли имаш предвид? — попитах.

Той ме чукна силно по слепоочието и завъртя пръст.

Зачудих се дали пак ще се сбием — и той ще ме набие — но Вик свали ръка, отдалечи се от мен и преглътна мъчително.

Погледнах го учудено и разбрах, че плаче: лицето му беше зачервено, по бузите му се стичаха сълзи и сополи. Вик ридаше наред улицата, без да се усеща, сърцераздирателно като малко дете. Побърза да се отдалечи напред с превити рамене, за да не му виждам лицето. Зачудих се какво толкова се беше случило в спалнята на горния етаж, за да го накара да се държи така, да го уплаши толкова, и не ми минаваше нищо през ум.

Уличните лампи светнаха една по една; Вик продължи да крачи напред, аз подскачах след него в сумрака под ритъма на поема, която за нищо на света не можех да си спомня и никога нямаше да мога да повторя.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.